

BÁO CÁO TIẾN TRÌNH NÂNG HẠNG THỊ TRƯỜNG VIỆT NAM THEO FTSE RUSSELL

1. FTSE Russell và phân hạng thị trường

FTSE Russell thuộc sở hữu của Sở giao dịch chứng khoán London. FTSE Russell là một trong ba công ty cung cấp chỉ số hàng đầu thế giới bao gồm MSCI, FTSE Russell và S&P Dow Jones Indices. Tương tự như MSCI, sự phân hạng thị trường của FTSE là cơ sở tham chiếu đánh giá vị thế một quốc gia, thị trường và doanh nghiệp trong mắt các nhà đầu tư quốc tế và có ảnh hưởng lớn tới các chỉ số tiêu chuẩn toàn cầu.

Cụ thể, FTSE Russell phân loại các nền kinh tế theo 4 hạng:

Thị trường phát triển	Thị trường mới nổi tiên tiến	Thị trường mới nổi thứ cấp	Thị trường cận biên
Australia	Brazil	Chile	Bahrain
Austria	Czech Republic	China	Bangladesh
Belgium/Luxembourg	Greece*	Colombia	Botswana
Canada	Hungary	Egypt	Bulgaria
Denmark	Malaysia	Iceland	Côte d'Ivoire
Finland	Mexico	India	Croatia
France	South Africa	Indonesia	Cyprus
Germany	Taiwan	Kuwait	Estonia
Hong Kong	Thailand	Philippines	Ghana
Ireland	Turkiye	Qatar	Jordan
Israel	Advanced Emerging	Romania	Kazakhstan
Italy	Brazil	Saudi Arabia United Arab	Kenya
Japan	Czech Republic	Emirates	Latvia
Netherlands	Greece*		Lithuania
New Zealand	Hungary		Malta
Norway	Malaysia		Mauritius
Poland	Mexico		Mongolia
Portugal	South Africa		Morocco
Singapore	Taiwan		Oman
South Korea	Thailand		Pakistan
Spain	Turkiye		Palestine

Sweden

Switzerland

UK

USA

Peru

Republic of North

Macedonia

Serbia

Slovak Republic

Slovenia

Sri Lanka

Tanzania

Tunisia

Vietnam**

Hệ thống Phân loại Cổ phiếu của FTSE (FTSE Equity Country Classification) tính đến ngày 07 tháng 10 năm 2025

* Hy Lạp sẽ được tái phân loại từ nhóm Thị trường mới nổi tiên tiến (Advanced Emerging) lên Thị trường phát triển (Developed), có hiệu lực từ ngày 21 tháng 9 năm 2026.

** Việt Nam sẽ được tái phân loại từ nhóm Thị trường cận biên (Frontier) lên Thị trường mới nổi thứ cấp (Secondary Emerging), có hiệu lực từ ngày 21 tháng 9 năm 2026, tùy thuộc vào đợt rà soát giữa kỳ vào tháng 3 năm 2026.

2. Lịch sử tiến trình nâng hạng của thị trường chứng khoán Việt Nam

Tháng 9/2018 – Việt Nam được đưa vào Watch List theo dõi nâng hạng

- FTSE Russell đưa Việt Nam vào danh sách Watch List để theo dõi khả năng chuyển từ **thị trường Frontier (cận biên)** lên **Secondary Emerging (mới nổi thứ cấp)**. Đây là bước đầu tiên đánh dấu Việt Nam trong mắt tổ chức xếp hạng thị trường toàn cầu.
- Khi đó, thị trường Việt Nam **chưa đáp ứng đủ** các tiêu chí về **chu trình thanh toán (DvP)** và **chi phí xử lý giao dịch thất bại (failed trades)**, hai yếu tố được đánh giá là “Restricted” trong tiêu chí phân loại quốc gia của FTSE Russell – do đó chưa thể nâng hạng ngay lập tức.

2018 – 2024 – Giai đoạn cải cách hệ thống

- Sau khi được đưa vào Watch List, Việt Nam bắt đầu thực hiện nhiều biện pháp cải thiện hệ thống chứng khoán để đáp ứng tiêu chí FTSE Russell, bao gồm kiện toàn cơ chế thanh toán, xử lý giao dịch, và chuẩn hóa hạ tầng giao dịch cho nhà đầu tư nước ngoài.
 - Việc chú trọng vào các tiêu chí kỹ thuật, tính minh bạch và tiếp cận thị trường là bước nền tảng cần thiết để Việt Nam thu hẹp khoảng cách với các thị trường mới nổi.

Tháng 9/2024 – Tháng 11/2024 – Cải cách bước ngoặt

- Bộ Tài chính đã ban hành **Thông tư 68/2024/TT-BTC ngày 18/9/2024** sửa đổi đối với nhiều nội dung quy định. Thông tư này đã bỏ yêu cầu phải có đủ tiền trước khi thực hiện giao dịch mua của nhà đầu

tư, tổ chức nước ngoài, cập nhật mới các quy định về giao dịch chứng khoán, thanh toán và bù trừ, hoạt động của các công ty chứng khoán và công bố thông tin. **Thông tư sẽ có hiệu lực kể từ ngày 02/11/2024, như vậy, việc nâng hạng thị trường được kỳ vọng sẽ diễn ra tại kỳ đánh giá tiếp theo trong năm 2025.** Đây là cải cách trọng yếu nhằm giải quyết vấn đề *prefunding* – một trong những rào cản kỹ thuật lớn trong tiêu chí FTSE Russell

2025 – Việt Nam đạt tiêu chí nâng hạng

Tháng 3-4/2025 – Giữa kỳ đánh giá

- FTSE Russell tiếp tục theo dõi tiến trình cải cách của Việt Nam trong báo cáo *Interim Review* (giữa kỳ) vào tháng 4/2025 và xác nhận Việt Nam vẫn ở trong *Watch List* vì mặc dù có tiến bộ nhưng vẫn cần cải thiện một số khía cạnh liên quan đến tiếp cận thị trường đối với các nhà đầu tư toàn cầu.

07/10/2025 – Công bố nâng hạng trên lý thuyết

- FTSE Russell chính thức công bố trong báo cáo phân loại định kỳ rằng **Việt Nam sẽ được nâng hạng lên Secondary Emerging Market**, dự kiến có hiệu lực từ **21/9/2026** nếu vượt qua kỳ đánh giá giữa kỳ vào **tháng 3/2026**.
- Lần đầu tiên sau nhiều năm Việt Nam được công nhận đã “đáp ứng tất cả tiêu chí của Secondary Emerging Market” theo tiêu chí phân loại thị trường của FTSE Russell, trong đó có việc loại bỏ yêu cầu *prefunding* và thiết lập quy trình xử lý giao dịch thất bại.

3. Các mốc thời gian quan trọng liên quan tới kỳ nâng hạng trong năm 2026

Quý 1/2026 – Kỳ kiểm tra trung gian cuối cùng (*Interim Review*)

- **Tháng 3/2026**, FTSE Russell tiến hành **Interim Review** để đánh giá các cải tiến của thị trường Việt Nam trong việc tiếp cận của nhà đầu tư thông qua các *global brokers* (quản lý giao dịch qua các công ty môi giới quốc tế). Đây là bước kiểm tra then chốt quyết định xem nâng hạng có được duy trì cho đến thời điểm chính thức hay không.

Lịch trình họp của các Ủy ban FTSE Russell cần chú ý cho kỳ đánh giá trung gian (*Interim Review*):

- 03/03/2026: Cuộc họp của Ủy ban Tư vấn Phân loại Quốc gia (FTSE Equity Country Classification Advisory Committee).
- 10/03/2026: Cuộc họp của Ủy ban Tư vấn Khu vực châu Á – Thái Bình Dương (FTSE Asia Pacific Regional Equity Advisory Committee).
- 19/03/2026: Cuộc họp của Hội đồng Tư vấn Chính sách FTSE (Policy Advisory Board).
- **07/04/2026: Công bố kết quả đánh giá giữa kỳ tháng 3/2026.**

Những mốc này là “điểm rơi thông tin” quan trọng cho các cổ phiếu ngân hàng, chứng khoán, bluechips vốn hóa lớn... bởi chúng quyết định liệu Việt Nam có đủ điều kiện chính thức được nâng hạng hay không.

- Tiêu chí này nhằm đảm bảo các quỹ quốc tế có thể sao chép chỉ số (*index replication*) và giao dịch hiệu quả mà không gặp rào cản kỹ thuật.

📌 21/09/2026 – Ngày có hiệu lực chính thức

- Theo thông báo của FTSE Russell, nếu Việt Nam vượt qua đánh giá trung gian **tháng 3/2026, ngày 21/09/2026** sẽ là cột mốc chính thức Việt Nam được **chuyển từ thị trường Frontier sang Secondary Emerging Market** trong bộ chỉ số quốc tế của FTSE Russell.
- Đây là bước ngoặt đánh dấu cho sự thâm nhập sâu rộng hơn của nhà đầu tư quốc tế vào thị trường chứng khoán Việt Nam, đồng thời nâng tầm thị trường trong cơ cấu đầu tư toàn cầu.

4. Đánh giá chất lượng thị trường Việt Nam theo FTSE

Các tiêu chí Việt Nam cần cải thiện	Thị trường mới nổi thứ cấp	Thị trường mới nổi tiên tiến	Thị trường phát triển
GNI bình quân đầu người	Đã thỏa điều kiện ngưỡng trung bình thấp		Cần tăng lên ngưỡng thu nhập cao (trên 14,000 USD) từ mức 4,180 USD năm 2023
Xếp hạng tín nhiệm	Đã thỏa điều kiện hạng "Đầu cơ"		Cần cải thiện 1-2 bậc để lên hạng "Đầu tư"
Đối xử công bằng với NĐT nhỏ lẻ	Không yêu cầu	Thông tư 68/2024/TT-BTC lộ trình công bố thông tin bằng tiếng Anh kể từ 2025-2028	
Quy trình mở tài khoản đơn giản đối với NĐT nước ngoài	Không yêu cầu	NHNN đang nghiên cứu bổ sung Thông tư 05/2014/TT-NHNN về hướng dẫn việc mở và sử dụng tài khoản vốn đầu tư gián tiếp	
Giới hạn tỷ lệ sở hữu nước ngoài	Không yêu cầu	Liên quan đến an ninh tiền tệ và cần sửa đổi luật	
Thị trường ngoại hối phát triển	Không yêu cầu		
Cho phép vay cổ phiếu	Không yêu cầu	Cần sửa đổi luật cũng như nâng cấp hệ thống giao dịch	
Cho phép bán khống	Không yêu cầu		
Thị trường phái sinh phát triển	Không yêu cầu		
Cho phép giao dịch ngoài sàn	Không yêu cầu		
Cơ chế giao dịch hiệu quả (giữa các NĐT nước ngoài)	Không yêu cầu		
Chi phí liên quan đến giao dịch thất bại	Thông tư 68/2024/TT-BTC cho phép giao dịch thiếu tiền của nhà đầu tư tổ chức nước ngoài		
Chu kỳ thanh toán			
Có trung tâm thanh toán bù trừ tập trung (CCP)	Không yêu cầu	Cần xây dựng trung tâm thanh toán bù trừ tập trung (CCP)	

Cho phép giao nhận chứng khoán tự do (không cần thanh toán ngay)	Không yêu cầu	Cần sửa đổi luật cũng như nâng cấp hệ thống giao dịch
Cấu trúc tài khoản hoạt động ở cấp ngân hàng giám sát (đối với chứng khoán và tiền)	Không yêu cầu	Cần sửa đổi luật cũng như nâng cấp hệ thống giao dịch

- **Đến cuối năm 2024, Việt Nam đã thực hiện một bước cải cách quan trọng trong cơ chế giao dịch áp dụng mô hình Non-Prefunding (NPF)** – cho phép các công ty chứng khoán trong nước dùng vốn tự có để bảo đảm giao dịch cho nhà đầu tư nước ngoài, thay vì yêu cầu họ phải ký quỹ 100% giá trị lệnh trước khi giao dịch. Dựa trên mức trần NPF theo quy định (2 lần vốn chủ sở hữu trừ đi dư nợ cho vay ký quỹ), tổng năng lực NPF tối đa của 5 công ty chứng khoán lớn nhất gần đạt 5 tỷ USD.

Con số này cao hơn đáng kể so với nhu cầu NPF của các quỹ mô phỏng chỉ số để mua ước tính ít nhất 1.5 tỷ USD cổ phiếu Việt Nam. Ngoài ra, các quỹ mô phỏng chỉ số dự kiến sẽ giải ngân theo nhiều đợt (khoảng 300 triệu USD mỗi đợt trong 5 đợt), giúp giảm bớt lo ngại về năng lực NPF.

Điều này đã giải quyết điểm nghẽn lớn nhất trước đó – rào cản prefunding – và là một bước tiến quan trọng trong việc tuân thủ các tiêu chí Quality of Markets của FTSE. Đồng thời, các quy trình giải quyết giao dịch thất bại cũng đã được thiết lập theo mô hình chính thức sát chuẩn quốc tế hơn.

- **Mới đây Thông tư số 08/2026/TT-BTC được Bộ Tài chính ban hành có hiệu lực từ ngày 03/02/2026** với mục tiêu tạo điều kiện thuận lợi hơn cho hoạt động tham gia thị trường của nhà đầu tư nước ngoài, nhằm đáp ứng các tiêu chí kỹ thuật mà FTSE Russell yêu cầu đối với thị trường được nâng hạng lên Secondary Emerging.

Cụ thể, thông tư này tập trung vào việc nới lỏng rào cản tiếp cận thị trường và thủ tục giao dịch cho nhà đầu tư nước ngoài. Đây được coi là một cải cách quan trọng nhằm thỏa mãn tiêu chí “market access” mà FTSE Russell đánh giá trong kỳ rà soát giữa kỳ năm 2026, giúp các quỹ mô phỏng chỉ số (index replicating funds) thực hiện giao dịch dễ dàng và hiệu quả hơn trên thị trường Việt Nam. Việc này cũng giảm bớt rào cản tiếp cận cơ bản, vốn từng là một yếu tố khiến FTSE trước đây giữ Việt Nam ở hạng Watch List

Động thái này đã giúp **thị trường Việt Nam “hoàn tất 9/9 tiêu chí đánh giá nâng hạng”** theo yêu cầu FTSE Russell, mở đường cho lần rà soát chính thức vào tháng 3/2026 và dự kiến nâng hạng chính thức vào tháng 9/2026. Thay đổi này được đánh giá là không chỉ là điều chỉnh pháp lý nhỏ mà là cải cách cấu trúc thị trường có tính chất quyết định đối với nâng hạng FTSE Russell. **Đây là lý do chúng tôi tin rằng việc Việt Nam vượt qua kiểm tra giữa kỳ là gần như chắc chắn sau khi thông tư này có hiệu lực.**

5. Triển vọng thu hút vốn khi được nâng hạng

Việc lên thị trường mới nổi dự kiến kích hoạt dòng vốn ngoại mạnh mẽ vào Việt Nam, cả từ kênh thụ động lẫn chủ động. Bảng dưới đây minh họa tỷ trọng chỉ số dự kiến của cổ phiếu Việt Nam (niêm yết trong Quý 4) trong các rổ chỉ số FTSE dựa trên dữ liệu tính đến thời điểm đóng cửa vào Thứ Sáu, ngày 31 tháng 10 năm 2025.

FTSE Global All Cap	FTSE Emerging All Cap	FTSE All-World	FTSE Emerging
0.04%	0.34%	0.02%	0.22%

- **Dòng vốn thụ động (ETF, quỹ theo chỉ số):** Theo Trackinsight hiện có 19 quỹ ETF với tổng tài sản hơn 123 tỷ USD lấy chỉ số FTSE Emerging làm cơ sở. Do dự báo Việt Nam sẽ có tỷ trọng nhỏ (khoảng 0.3–0.5%) trong các chỉ số mới, các quỹ tham chiếu FTSE Emerging có thể giải ngân hàng trăm triệu USD. Một vài quỹ ETF lấy bộ chỉ số FTSE Russell

Quỹ ETF	Rổ Index tham chiếu	Tổng tài sản ròng (AUM) (triệu USD) (*)	Tỉ trọng dự kiến của Việt Nam trong rổ chỉ số (**)	Ước tính dòng vốn thụ động vào Việt Nam sau nâng hạng (triệu USD)
Vanguard Total International Stock ETF	FTSE Global All Cap ex US Index	554,300	0.105%	582.02
Vanguard Institutional Total International Stock Market Index Trust II	FTSE Global All Cap ex US Index	284,900	0.105%	299.15
Vanguard FTSE Emerging Markets ETF	FTSE Global All Cap ex US Index	141,500	0.105%	148.58
Vanguard FTSE All-World ex-US Index Fund	FTSE All-World ex US Index	75,500	0.06%	45.3
Vanguard Total World Stock ETF	FTSE Global All Cap	56,408	0.04%	22.56
Vanguard FTSE All-World UCITS ETF	FTSE All-World Index	21,600	0.02%	4.32
Tổng		1,134,208		1,101.93

(*): Vanguard Total International Stock ETF, Vanguard FTSE All-World ex-US Index Fund, Vanguard FTSE Emerging Markets ETF, Vanguard FTSE All-World UCITS ETF – Dữ liệu 31/10/25; Vanguard Total World Stock – Dữ liệu 19/11/25; Vanguard Institutional Total International Stock Market Index Trust II - Dữ liệu 30/9/25;

(**): Dữ liệu được tính toán dựa trên báo cáo Indexing the World của FTSE Russell và FTSE Russell Vietnam FAQ

- **Dòng vốn chủ động (quỹ đầu tư chuyên nghiệp):** Thường lớn gấp vài lần so với thụ động. Theo FTSE Russell ước tính tổng tài sản từ các quỹ chủ động gấp 5 lần so với quỹ bị động, tương đương khoảng 600 tỷ USD và giả định các quỹ chủ động phân bổ tỷ trọng tương ứng với chỉ số. Reuters dẫn lời chuyên gia cũng dự đoán khoảng 3.5–5 tỷ USD sẽ vào thị trường Việt Nam sau khi chính thức vào rổ FTSE.
- **Tỷ trọng:** Quy mô vốn hóa của VN-Index đạt hơn 300 tỷ USD, tương đồng các quốc gia trong danh mục FTSE Emerging Markets Index, tiêu biểu như Chile (149 tỷ USD), Qatar (168 tỷ USD). Ước tính tỷ trọng của Việt Nam trong rổ sẽ khoảng 0,5% - 0,8% khi được thêm vào chính thức.

Tổng tài sản các quỹ (chủ động + bị động) tỷ USD

	700	800	900	1,000
0.50%	3.5	4.0	4.5	5.0
0.60%	4.2	4.8	5.4	6.0
0.70%	4.9	5.6	6.3	7.0
0.80%	5.6	6.4	7.2	8.0

Tỷ trọng kỳ vọng trong rổ của Việt Nam (%)

Việt Nam có thể thu hút dòng vốn đầu tư nước ngoài (bị động + chủ động) từ 3 - 8 tỷ USD theo ước tính

- **Dòng vốn dài hạn:** Trước và sau khi được nâng hạng, kịch bản lạc quan cho thấy Việt Nam có thể thu hút hàng chục tỷ USD trong vòng vài năm. Theo đánh giá của Ngân hàng Thế giới ước tính việc trở thành thị trường mới nổi có thể giúp Việt Nam thu hút khoảng 25 tỷ USD dòng vốn ròng đến năm 2030.

LIÊN HỆ

CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN DẦU KHÍ

- Tầng 2, Toà nhà Hanoi Tourist, 18 Lý Thường Kiệt, Phường Cửa Nam, TP. Hà Nội
- (84) 3934 3888
- (84) 3934 3888
- www.psi.vn

CHI NHÁNH HỒ CHÍ MINH

- Lầu 1, Toà nhà PVFCCo, 43 Mạc Đĩnh Chi, Phường Sài Gòn, TP. Hồ Chí Minh
- (84-8) 3914 6789
- (84-8) 3914 6969

CHI NHÁNH VŨNG TÀU

- Tầng 5, Toà nhà Silver Sea, 47 Ba Cu, Phường Vũng Tàu, TP. Hồ Chí Minh
- (84-254)625 4520/22
- (84-254)625 4521

CHI NHÁNH ĐÀ NẴNG

- Tầng G và Tầng 2, Toà nhà PVcombank Đà Nẵng, Lô A2.1, Đường 30/4, Phường Hoà Cường, TP. Đà Nẵng
- (84-236) 3899 338
- (84-236) 3899 338

TUYÊN BỐ MIỄN TRÁCH

Báo cáo phân tích này được thực hiện bởi Công ty Cổ phần Chứng khoán Dầu khí (PSI) chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin tham khảo chung cho các nhà đầu tư. Báo cáo này không cấu thành một lời chào mời mua, bán, hay đăng ký bất kỳ sản phẩm tài chính hoặc chứng khoán nào được đề cập trong đây.

Các thông tin, phân tích, nhận định và quan điểm trình bày trong báo cáo này chỉ mang tính chất tham khảo và không nhằm mục đích thay thế cho việc đánh giá và đưa ra quyết định đầu tư độc lập của nhà đầu tư. PSI khuyến nghị nhà đầu tư nên tự thực hiện đánh giá hoặc tham khảo ý kiến tư vấn chuyên nghiệp phù hợp với mục tiêu đầu tư, khả năng tài chính và mức độ chấp nhận rủi ro của bản thân trước khi đưa ra bất kỳ quyết định đầu tư nào.

Các thông tin được sử dụng trong báo cáo này được thu thập từ các nguồn mà PSI cho là đáng tin cậy và có sẵn công khai tại thời điểm công bố. PSI không đảm bảo và không chịu trách nhiệm về tính chính xác, đầy đủ, kịp thời hoặc phù hợp cho bất kỳ mục đích cụ thể nào của các thông tin đó. Các thông tin và quan điểm có thể thay đổi mà không cần thông báo trước.

PSI hoặc các công ty liên kết của PSI, cũng như các nhân viên tham gia lập báo cáo này, có thể có hoặc đã có các vị thế trong các chứng khoán được đề cập, hoặc có thể đã cung cấp các dịch vụ ngân hàng đầu tư, tư vấn tài chính, hoặc các dịch vụ khác cho các tổ chức phát hành chứng khoán đó.